

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN ASETUS SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON VALTAKUNNALLISTEN TIETOJÄRJESTELMÄPALVELUJEN KÄYTTÖMAKSUISTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023), jäljempänä *asiakastietolaki*, 99 §:n mukaan Kansaneläkelaitoksen ja Digi- ja väestötietoviraston hoitamien asiakastietolain 65 §:ssä tarkoitettujen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttö on palvelunantajille ja apteekkeille maksullista sen jälkeen, kun palvelunantaja tai apteekki on velvoitettu liittymään valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttäjäksi. Kansaneläkelaitoksen perimät maksut säädetään valtion maksuperustelain (150/1992) 10 §:ssä säädetyn estämättä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella sellaisiksi, että ne vastaavat palvelujen hoidosta aiheutuvien kustannusten määrää. Maksujen tulee lisäksi turvata Kansaneläkelaitoksen palvelurahaston maksuvalmius.

Vuosia 2024-2025 koskeva maksuasetus (961/2023) tuli voimaan 1.1.2024. Asetusta olisi muutettava, koska siinä säädetään sosiaalihuollon Kanta-palvelujen liittymisveloitteeseen perustuvasta maksusta. Asiakastietolain nojalla sosiaalihuollon Kanta-palvelujen liittymisveloitteen takaraja on ollut 1.9.2024, mutta liittymisveloitetta siirretään eteenpäin asiakastietolain muutoksella (307/2024), ja uusi takaraja on 1.9.2026. Liittymisveloitteen takarajan muututtua hyvinvointialueilta ja Helsingin kaupungilta ei tulisi periä maksua sosiaalihuollon osalta vielä vuosina 2024-2025. Asetuksen 2 §:n 2 momenttia olisi siten muutettava.

2. Asian valmistelu

Maksuasetusluonnosta on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä ja valmistelun yhteydessä on kuultu Kansaneläkelaitosta, joka vastaa asetuksen toimeenpanosta.

Maksuasetuksesta järjestettiin julkinen lausuntokierros xxxx.

3. Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Sosiaalihuollon liittymisveloitteen siirtyminen ja maksut vuosille 2024-2025

Maksuasetuksen 2 §:n 2 momentissa säädetään hyvinvointialueilta ja Helsingin kaupungilta perittävästä maksusta, joka on 2,965 € euroa vuodessa kutakin hyvinvointialueeseen kuuluvan kunnan tai Helsingin kaupungin asukasta kohden sisältäen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon maksun. Maksuasetusta koskevassa perustelumuonginnassa todetaan, että terveydenhuollon osuus on 2,715 € ja sosiaalihuollon osuus on 0,25 €. Koska sosiaalihuollon Kanta-palvelujen liittymisvelvoite siirtyi eteenpäin kahdella vuodella, on asetusta muutettava. Asetuksen 2 §:n 2 momenttia muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin maininta terveydenhuollon ja sosiaalihuollon maksusta, koska maksu koskisi vuosilta 2024-2025 ainoastaan terveydenhuoltoa.

Maksuasetuksen 3 §:ssä säädetään, että hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin maksu peritään kahtena tasasuuruksena eränä maaliskuu- ja joulukuun loppuun mennessä. Kansaneläkelaitos vastaa maksujen perimisestä ja on lähettänyt laskut hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille. Koska vuoden 2024 maaliskuun laskussa

on jo huomioitu sosiaalihuollon osuus, tulee Kansaneläkelaitos vähentämään tämän osuuden seuraavasta eli joulukuussa erääntyvästä laskusta.

4. Pääasialliset vaikutukset

Käyttömaksuasetuksen vaikutukset ovat taloudellisia. Voimassa olevaan maksuasetukseen sosiaalihuollon arkiston kustannuksiksi on arvioitu noin 0,6 milj. euroa per vuosi, jolloin käyttömaksuilta siirtyisi vastaava summa maksettavaksi valtion talousarviosta. Rahoitus katetaan Kanta-palveluiden kehittämiseen valtion talousarviossa jo osoitetuista määrärahoista.

5. Lausuntopalaute

Asetusluonnos oli julkisella lausuntokierroksella xx.

Lausunnon antoi... Täydennetään!

6. Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.